

PLANPROGRAM

för Gislöv 17:6 m fl i Brantevik,
Simrishamns kommun, Skåne län
2009-10-23

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PLANPROGRAM	1
PLANENS SYFTE	3
FÖRENLIGT MED 3, 4, OCH 5 KAP MILJÖBALKEN	3
PLANOMRÅDET	3
ÖVERGRIPANDE VISION INFÖR PLANARBETET	4
Områdets kvaliteter	5
PLANFÖRSLAG	6
Planområdet i förhållande till omgivningen	6
Utblickar från planområdet	7
Bebyggelse	8
Grönstruktur	12
Kulturmiljö	16
Kommunikation	22
Service	24
OMRÅDETS FÖRUTSÄTTNINGAR	24
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE	26
KONSEKVENSER	28
MILJÖBEDÖMNING ENLIGT PLAN- OCH BYGGGLAGEN	29
PLANARBETETS BEDRIVANDE	30

PLANENS SYFTE

Planprogrammet ska pröva möjligheten att låta Brantevik växa västerut. Mellan det nuvarande samhället och väg 1500 föreslås en utökning av byns yta med cirka 20%. Tanken är att det huvudsakligen ska byggas bostäder i området, eventuellt kan icke störande verksamheter bli aktuellt längs västra delen mot Gislövsvägen.

Planprogrammet visar förslag till hur ett större område kan utvecklas. Brantevik med 434 bofasta invånare (2006) är ett litet samhälle. Den utveckling programmet visar kommer att ske under en längre tidsperiod. Planområdet bör delas upp i flera detaljplaner och byggas ut i etapper (se etappkarta sid 30), under en period av cirka 10 år.

FÖRENLIGT MED 3, 4, OCH 5 KAP MILJÖBALKEN

Konsekvenserna av planen förväntas inte ge upphov till överskridande av gällande miljökvalitetsnormer.

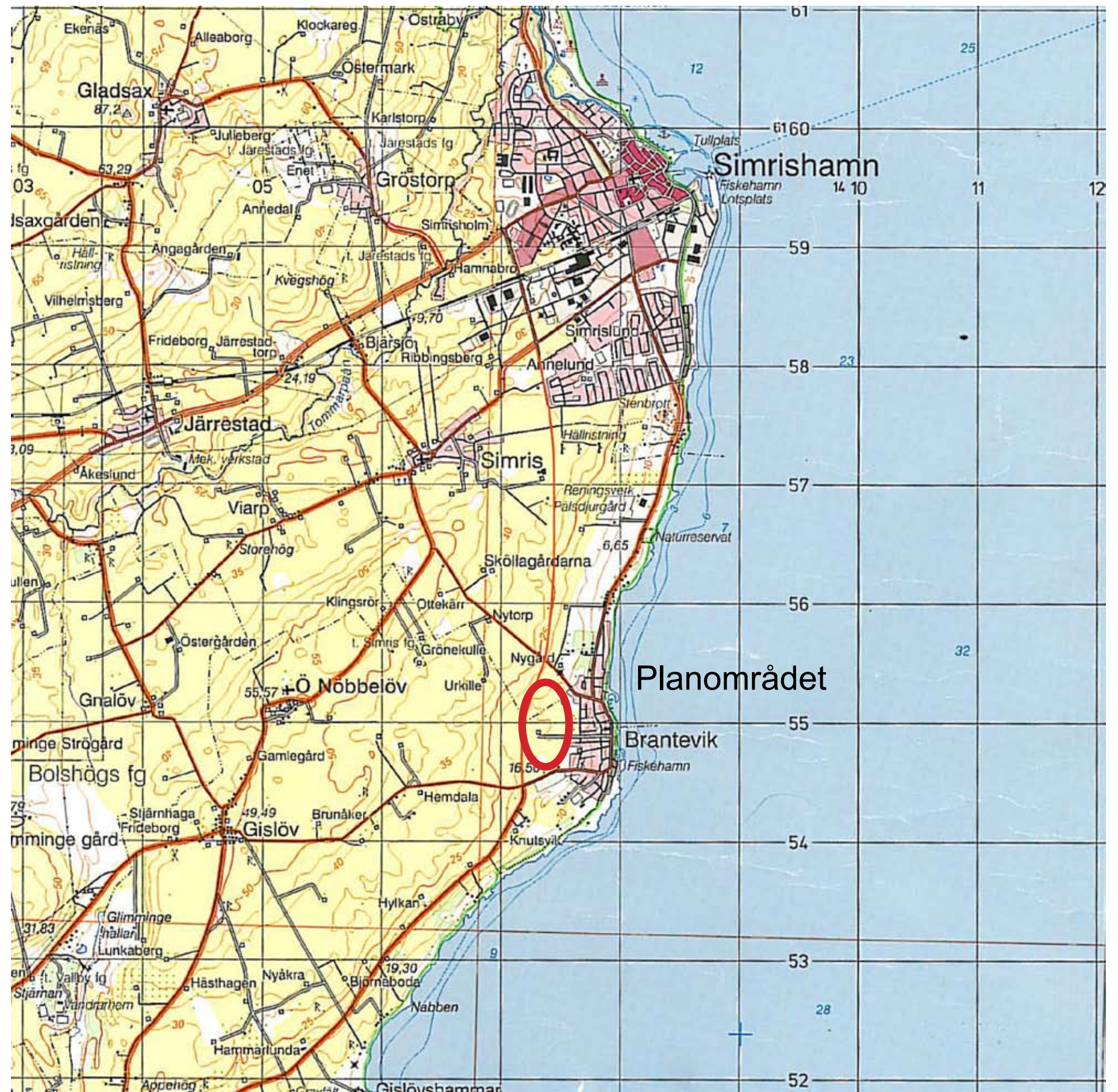
PLANOMRÅDET

Läge

Planområdet ligger väster om Brantevik, öster om väg 1500, med norra gränsen vid den nya bebyggelsen vid Laurusgatan och södra gränsen vid den Gislövsvägen.

Markägare

Samtliga fastigheter, Gislöv 17:6, 17:260 och 17:224, inom planområdet är privatägda.

ÖVERGRIPANDE VISION INFÖR PLANARBETET

Brantevik har en historia som sträcker sig bakåt till forntiden. Hällristningarna är från 1500-talet före Kristus. Samhället som egentligen är två byar hade en storhetstid under 11- och 1200-talen, då sillen gick till, och var en betydande sjöfartsort vid slutet av 1800-talet och början på 1900-talet.

Under första halvan av 1900-talet var Brantevik ett samhälle med butiker, bostäder, arbetstillfällen, skola, kommunalhus mm. Under 1900-talets senare del blev fler och fler av husen i samhället sommarbostäder, servicen minskade och skillnaden på sommar- och vinterbefolkningen blev stor.

Brantevik liksom stora delar av Österlen rustar varje år inför påsken då en ny säsong startar.

Äppellunden ligger i samhällets västra kant

Det finns fortfarande många som bor i Brantevik och som trivs där året om. Nya moderna bostäder har uppförts väster om den äldre bebyggelsen. Tanken är att ett levande samhälle ska fortsätta utvecklas. Det ska finnas möjlighet att bo i Brantevik oavsett om man är gammal eller ung, pensionär eller yrkesverksam, barnfamilj eller enmanshushåll, pendlar eller arbetar i byn.

Den nya bebyggelsen ska bli en naturlig fortsättning på den utveckling som varit. Det innebär att byns kvaliteter ska förstärkas samtidigt som en ny årsring med vår tids bebyggelse ska läggas till dem som redan finns. Underlaget för service ökar så att både kommunal och kommersiell service kan utvecklas.

Brantevik är välkänt för sina natur- och kulturvärden. Utbyggnaden ska ta sin utgångspunkt i och förstärka dessa värden. Det kommer att bli en tillgång för fastboende, sommarboende och för turister. Turismen är en näring på frammarsch med kulturturism som ett viktigt inslag.

Det ska vara möjligt att finna den typ av bostad som passar. En liten eller medelstor bostad utan trädgård kan vara idealet för somliga. Andra vill gärna ha en liten uteplats eller täppa medan andra vill ge uttryck för sina drömmar om odling av nyttoväxter eller av att skapa sin egen speciella trädgård. Oavsett hur man vill bo väljer man att bo i ett område som är grönt, promenadvänligt och varierat. Gamla människor och småbarn kan inte

röra sig så långt från bostaden utan ska ha tillgång till en tilltalande utemiljö i sin närhet. Sträddena ger möjlighet till promenader; Vissa av dem med utblickar mot havet, andra ut mot jordbrukslandskapet. Gaturummen med omgivande trädgårdar ska vara säkra och vackra. Här finns möjlighet till ett samtal över häcken eller med någon man möter. Genom att binda samman strädden, stigar, cykelvägar och gator bildas möjligheter att ströva i bostadsområdet, till hagen, utmed bäcken eller ner i byn, längs stranden eller Grönet. Hur långt man vill ströva styrs av tid, väder och ork.

Bebyggelsen i Brantevik är småskalig och varierad. Färgskalan är mild.

OMRÅDETS KVALITETER

Brantevik ligger vid kusten kring de två små hamnarna. Vägen gick från Simrishamn och söderut genom Brantevik vidare mot Skillinge. På 1990-talet byggdes en förbifart som flyttade upp trafiken väster om bebyggelsen. Från den nya vägen finns två vägar in i byn, en från norr och en från söder.

Servicen i samhället är begränsad. Den kärna som finns ligger kring södra hamnen med fiket, rögen och den lilla sommarbutiken. Byakrogen ligger längre norrut på en tvärgata till genomfarten och nära havet.

Landskapsbilden

Havet och odlingslandskapet ger samhället sin karaktär. De många gatorna och sträddena som leder in mot land har alla havet i blickfånget när man tittar åt öster.

Samhället har i sin utveckling påverkats av havet med fiske och sjöfart. Även det rika odlingslandskapet har haft betydelse för ortens utveckling.

Landskapet är ett storskaligt jordbrukslandskap som lutar relativt kraftigt ner mot havet i öster. Planområdet ligger som en naturlig nästa etapp när samhället växer. Den nya bebyggelsen avgränsas med en skarp gräns mot åkerlandskapet. En plogfåra ger en mycket tydlig linje. Bebyggelsen förankras i landskapet med trädrader och viktiga punkter markeras med speciella träd.

Utblickarna

Kontakten med det omgivande odlingslandskapet och med havet är det viktigt att slå vakt om då området byggs ut. Bebyggelse i högre partier kan få utsikt mot havet eller jordbrukslandskapet. Siktlinjer ner genom byn ska hållas öppna.

Kulturmiljön

Arkeologiska utredningar inför bygget av riksväg 1500 visade att det finns en forntida boplats väster om planområdet. Det finns hållristningar från bronsåldern och den gamla kyrkvägen har påträffats som en stensatt väg cirka 30 centimeter under dagens marknivå. Hamnarna, fisket och segelfartyget Hoppet påminner om ortens sjöfarts- och fisketradition.

Det böljande åkerlandskapet väster om planområdet. Väg 1500 skymtar framför trädet.

Variationen

Den bebyggelse som finns i Brantevik är varierad. Den har karaktär av fiskeläge som vuxit med fiskatstugor, kaptenshus, handelshus, sommarbostäder och grupp-husbebyggelse. Den lilla skalan är viktig. De grupper som byggs ska passa in i sitt sammanhang. Det som fattas är smålägenheter för äldre men också för yngre som vill ha ett eget boende utan att lämna byn. Efterfrågan på hus nära hamnen är stor bland sommarboende. Många som bor permanent vill ha ett mindre och mer funktionellt hus. Det ska finnas hus som passar barnfamiljer och bostäder för dem som inte vill sköta en trädgård. Inom området föreslås en variation mellan stora och små hus och mellan stora och små tomter, det ska finnas sammanbyggda hus och kanske något litet flerbostadshus.

Byggnadshöjden ska variera mellan 1½ och 2½ våningar.

Grönstrukturen

Grönstrukturen utgår från hagmarken, vattnet i området, kulturmiljön och ambitionen att bygga ett varierat område med sammanhängande grönstruktur som passar barnfamiljer och erbjuder fins promenadstråk..

Vattnet

Området lutar delvis mot den befintliga bebyggelsen. Jordlagret på berggrunden är tunt och dagvattnet kan vålla problem. Två dikningsföretag rinner genom området. Genom att låta vattnet från ett av dem rinna ovan mark igenom dammar sammanbundna av en bäck kan det fördröjas och tillföra området nya kvaliteter.

Segelfartyget Hoppet i Branteviks hamn

PLANFÖRSLAG

PLANOMRÅDET I FÖRHÅLLANDE TILL OMGIVNINGEN

Planprogrammet omfattar en stor del av området mellan byn som den ser ut idag och väg 1500. Detta är det naturliga utvecklingsområdet. Det ger ett rundare samhälle med gångavstånd till södra hamnen och den samlingsplats som aktiviteterna kring den är. Området har havskontakt i sträddena och från de högre belägna partierna. Vid placering av husen ska man i det fortsatta arbetet värna om utsikten så att så många som möjligt kan se eller i alla fall ana havet i horisonten.

Utbyggnadsområdet för sin huvudkaraktär från den crescent* som ramar in kvarteren mot byn. Bäckens med dammarna och grönområdet runt dem följer upp formen.

Gångvägar och strädden ansluter i förslaget till gatorna ner i byn, medan biltrafiken leds in i området från Gislovsvägen för att inte belasta gator och vägar i byn.

Grönstrukturen utvecklas mot den befintliga hagmarken i sydväst, och med vatten som tema. Genom att binda samman grönområden med gångvägar, stigar och strädden skapar man möjlighet att promenera olika rundor i eller kring byn.

Kulturmiljön är lika intressant som naturmiljön och de hänger tätt samman. Gatunätet med de små husen och de större kaptenshusen är karaktäristiskt för byn. Konst, konsthantverk och mycket annat finns att se för den kulturellt intresserade turisten.

Upplevelser, natur- och kulturturism kommer att locka fler besökare till trakten. Natur och kultur gör tillsammans med lugnet och idyllen att nya invånare väljer att bosätta sig i byn.

**Crescent - eng 'nymåne', 'månskära' av lat. cresco (växa) Stadsbyggnadsterm för en svängd rad med sammanhängande hus. Idén realiserades första gången i Bath, i The Royal Crescent (1761-65) av John Wood d.y. enligt Nationalencyklopedin.*

UTBLICKAR FRÅN PLANOMRÅDET

Bilderna visar utblickar:

- genom gaturummen mot havet
- mot möllan
- ut över odlingslandskapet mot vindkraftverket
- mot Östra Nöbbelövs kyrka (under pilen)

Pilarna på kartan på föregående sida markerar utblickarna

BEBYGGELSE

Befintlig bebyggelse

Planområdet består till största delen av den åkermark som tillhört gården Branteshög. Gården med bostadshus och ekonomibyggnader ligger, med infart från väg 1500, väster om den föreslagna nybebyggelsen.

Det ligger flera gårdar som inte längre brukas i byns västra utkant. De visar att samhället sakta växer ut över den omgivande jordbruksmarken. Namn som Äppellunden och Äppelbacken kommer av att här funnits äppelodlingar.

Planområdet gränsar i öster till olika gruppbebyggelser från 1990- och 2000-talen. Norr om Gislövsvägen finns en bostadsrättsförening med tegelfasader och tegeltak. Norr därom ligger en grupp putsade radhus i 1½-plan. Ytterligare norr om dessa ligger den så kallade "Äppellunden" med putsade tvåplanshus i ljusa jordfärger som uppfördes 2002. I anslutning till Laurusgatan har ett par nya 1½-plansbostäder uppförts under det senaste året.

Söder om Gislövsvägen ligger Branteviks åkeri och Fridas grafiska. Ytterligare en tomt för verksamheter finns i gällande detaljplan.

Förslag till ny bebyggelse

Bostäder

Husen i dagens Brantevik är enhetligt utformade men ändå olika. Detta är något som också eftersträvas i det nya området. Husen kan uppföras både som grupphus och som styckebyggda hus och några kan bli flerfamiljshus. Viktigt för Branteviks identitet och utveckling är att de grupper som byggs har en begränsad storlek. Utbyggnad och planläggning ska ske i etapper med start i planområdets sydöstra del. En utbyggnad som pågår under en längre period innebär att de sociala strukturerna hinner med i utvecklingen. De nya bostäderna blir en del av byn och de som bosätter sig här en del i gemenskapen.

Planprogrammet visar en struktur inom vilken bebyggelsen kan variera. Husen föreslås vara mellan 1½ och 2½ våningar höga. Det ska gärna vara moderna men anknyta till sydostskånsk byggnadstradition.

Bilderna visar exempel på byggnader i Brantevik och samhällen av liknande karaktär.

Målgrupper

De nya bostäderna ska vända sig till olika målgrupper.

Barnfamiljer söker hus av olika storlek beroende på hur stor familjen är och vilka intressen man har. Grönområdena blir komplement till trädgården i barnens lekmiljö.

Äldre efterfrågar ett bekvämt boende med mindre åtgången. Små hus på små tomter, marklägenheter eller lägenheter med olika upplåtelseformer eventuellt kopplade till någon form av service kan bli aktuellt.

Ungdomar som flyttar hemifrån och andra som bor ensamma kan också vara intresserade av lägenheter eller små hus.

Det finns de som flyttar hit för omgivningens skull, för kulturen, naturen, somrarna eller de milda höstarna. Trädgårds- eller odlingsintresserade kan få utlopp för sina intressen om de bosätter sig på en av de större tomterna. Tomtstorleken, för fristående hus, föreslås variera mellan 450 och 1300 m².

Icke störande verksamheter

Längs Gislövsvägen finns möjlighet att upplåta mark för icke störande verksamheter. Tanken är att det ska vara möjligt att ha både bostad och verksamhet i närheten av varandra.

Branteshögs gård är i planförslaget en egen enhet som det finns möjlighet att nyttja på olika sätt. Ekonomibyggnaderna är en tillgång som gör det möjligt för en mindre och icke störande verksamhet att etablera sig här. Det kan till exempel bli en konstnärsateljé, lokal matproduktion, en större bostad för någon med ytkrävande hobby, bed & breakfast eller något liknande.

Byggnadernas placering

Husens placering i förhållande till gatan, kvarteret och till varandra kan skapa strikta sammanhållna gaturum eller så kan de placeras kring ett inre torg eller en grönya i kvarteret. Husen kan vara sammanbyggda eller friliggande. Avsikten är att de olika etapperna och delområdena ska ges olika karaktär. De flesta huvudbyggnaderna bör dock placeras mot gatan intill förgårdsmarken. Förslaget har byggts upp kring en crescent som markeras med en trädrad. Tanken är att den ska förstärkas genom husens placering längs bågens utsida. Parken med dammarna och bäcken, bygger vidare på samma tema.

Den högsta bostadshöjden föreslås i kvarteren mitt i området och gärna på högre liggande mark. De högsta husen föreslås bli upp till 2½ våningar höga. Det kommer att förstärka intrycket av nivåskillnaderna i området och innebär att fler kan få glädje av havsutsikten. Här föreslås också den tätaste bebyggelsen. Det kan vara lägenheter i 2½ plan eller en lägenhet på bottenvåningen med en 1½ planslägenhet ovanpå.

Byggnadernas utformning

Byggnaderna ska vara välproportionerade. De bör ha en begränsad gavelbredd. Det ska vara stenhus med fasader av tegel eller puts i ljusa kulörer. Färgskalan bör vara densamma som finns i byn.

Spröjsar och andra trädetaljer bör vara smäckra och täckmålade.

Husen bör ha sadeltak med en lutning mellan 37 och 50 grader. Takfötter och takutsprång bör vara smäckra och smala. Taken bör vara belagda med tegel, papp eller plåt (pannplåt eller falsad plåt). Takkupor i begränsad omfattning och enligt kommunens riktlinjer samt frontespiser bör tillåtas.

Tvåvåningshusen kan i delar av området tillåtas avvika från ovan beskrivna volymer.

Garage, förråd och liknande kan även uppföras i trä.

Typbyggnaderna ovan kan med fördel kompletteras med växthus och orangerier som kan avvika från utformningsbestämmelserna.

Hållbart byggande

Ett hållbart byggande omfattar hela processen. Material och produktionsmetoder bör vara miljöcertifierade. Bygget och förvaltningen ska ske med hänsyn till miljön. Det innebär att underhåll ska kunna ske utan giftiga medel och att det ska vara energisnåla byggnader. Slutligen ska materialen gå att återanvända eller återvinna.

Uppvärmning och annan energi ska vara förnyelsebar. I Brantevik finns möjligheter att använda bergvärme, sol och vind. Restprodukter från jordbruket som halm kan eldas eller användas att tillverka biogas av.

Exempel på nybyggda villor med skånsk karaktär. Fler exempel finns på föregående sida.

Skånelängan eventuellt med den kringbyggda gården kan tjäna som förebild för enfamiljshus i olika storlek, för en mindre verksamhet eller för ett flerfamiljshus.

Exempel på tätare bebyggelse i 1½ till 2½ plan, husen kan ligga sammanbyggda som gathus men kan också byggas friliggande eller som kedjehus.

GRÖNSTRUKTUR

Grönstrukturen i området utgår från befintliga kvaliteter som hagmarken, fornlämningarna, odlingslandskapet, sträddena och grönområdena i och kring byn. Vattnet har setts som ett problem i området men används nu som en resurs.

Promenader och strövande

Planen utformas så att strädden ansluter till gatorna i byn. I siktlinjen längs några av dem ser man havet. Sträddena leder också ut till hagmarken och ett stigsystem som kan bindas samman med Idrottsplatsen, Grönet och stranden. Det innebär att ett nät av gång- och stigslingor byggs upp som gör det möjligt att ta en längre eller kortare promenad förbi platser med natur- eller kulturvärden, eller för att möta människor.

Sträddena är en del av grönstrukturen

Gator och strädden

Längs vissa gator och platsbildningar föreslås trädplantering. Genom området föreslås en crescent med en trädrad. Den ger stommen i gestaltningen av området och kan vara planterad med bergskörsbär. Ett träd som blir 6-8 m högt med vackert rödaktig bark som syns bäst vintertid, rosa-vita blommor i maj och med bär som uppskattas av fåglarna på hösten. De vändplatser som finns i förslaget utformas som små gröna torg med vårdträd inne i kvarteren.

Trädgårdarna skapar ett grönt intryck av hela området

Smala strädden med gatstensbeläggning, grus eller kanske gräs bidrar till den intima känslan. Det kan vara en smal gång för den som behöver ett plant underlag för att kunna gå medan marken omkring kan få en mjukare beläggning. Gräs och grus ger dagvattnet möjlighet att infiltrera och ger en långsammare avrinning.

Markens beläggning består av kullersten.

Stenmurar och växter passar bra som avgränsning

Växter och vatten inspirerar till lek, i parken och hemma på tomten

Trädgårdar

Brantevik innehåller inte mycket parkmark, men småhusbebyggelse med trädgårdar gör att byn upplevs som grön. Utbyggnadsområdet ska få samma gröna karaktär. Häckar, stenmurar, gatuträd, platsbildningar, strädden, trädgårdar av varierande storlek och med varierande innehåll kommer tillsammans med park- och naturområden att bilda en sammanhängande grönsstruktur. Trädgårdarnas inramning har betydelse för upplevelsen av området. Häckar och murar passar in i sammanhanget. Låga staket kan också gå bra medan plank inte passar lika bra.

Vårdträdet förstärker platsbildningen på den kringbyggda gården

Ängen

Väster om befintlig bebyggelse finns hållristningar. Kring dem har länsstyrelsen pekat ut ett fornlämningsområde som ska skyddas. Detta område blir en äng som ska hållas öppen och där det blir möjligt att leka, spela boll eller bara njuta. Genom att slå ängen efter blomningen och forsla bort höet gör man marken magrare och gynnar ängsblommorna.

Ängen ska slås årligen och efter att blommarna fröat ska det slagna höet köras bort.

Hagmarken

I sydväst finns en igenväxande hagmark som till stor del omgärdas av stenmurar. Där växer mest hagtorn med inslag av fågelbär, oxel, rönn mm. Hagmarken har den lägsta klassen i länsstyrelsens ängs- och hagmarksinventering. En inventering av naturvärdena ska genomföras så att de värden som finns kan bevaras och gynnas av den fortsatta skötseln. En upprepning av hagen föreslås. En del av hagen är så fuktig att där växer vass. Spångar av trä kan göra det möjligt att gå över de våta delarna av hagmarken. Det gör också att människor styrs till vissa delar av området och att andra delar kan skyddas för till exempel häckande fåglar eller andra djur som inte ska störas. I hagens torrare delar kan vegetationen bli mer varierad.

Hagmarken växer igen med bland annat hagtorn och fågelbär

Vatten

Vattnet bildar våtmarker eller dammar i hagmarken och på åkrarna när det har regnat mycket. Jordtäcket är tunt i öster där berget ligger nära markytan. Det finns två dikningsföretag som rinner genom området. De kommer från åkrarna väster och norr om planområdet. Dikningsföretagen avvattnar cirka 300 ha åker och är sammankopplade med dagvattenledningen genom byn. Denna ledning har begränsad kapacitet.

Genom att öppna upp dikningsföretagen kan vattnet bli något positivt. En damm, väster om bebyggelsen där vattnet går i ytan bör vara utformad så att där finns en permanent vattenspiegel. Dammen ska vid kraftiga regn kunna svämma över områden som tål vatten. Därigenom kan flödena fördröjas och jämnas ut över tiden. En bäck med en serie dammar skapar en intressant park och ger möjlighet att skapa ett vattensystem där flödet kan regleras så att det kan ledas in i dagvattenledningen genom byn.

Växtlighet

Området förankras i landskapet med trädrigåer som kan bestå av naverlönn, hagtorn, körsbär eller liknande.

I naturmarken och mot åkrarna passar träd som finns i det skånska landskapet. Trädgårdarna kan innehålla exotiska växter. Variationen tillsammans med vattnet i bäcken, dammarna och våtmarken kommer att innebära att den biologiska mångfalden i området ökar.

Viktiga platser, infarter och liknande markeras med traditionella skånska träd som ask, hästkastanj, blodbok, oxel, körsbär och fruktträd. Längs bäcken planteras pilar tillsammans med buskar och gräs som trivs i fuktiga marker.

Träd och buskar av olika storlek bidrar till att skapa rum och till skalan i området. De fungerar som vindskydd och under riktigt varma sommardagar ger lövverket en behaglig skugga.

Blommor och blommade träd och buskar understryker tillsammans med frukter och höstfärgade blad, årstidernas växlingar. Blommande växter gynnar insekterna där fjärilarna är ett tilltalande inslag.

Taggiga buskar och täta snår ger skydd åt fåglar och smådjur.

En oxelallé leder in till gården

En rad askar skapar en gräns samtidigt som man ser havet mellan dem

Hagtorn - ett litet träd som kan formklippas och tål vind.

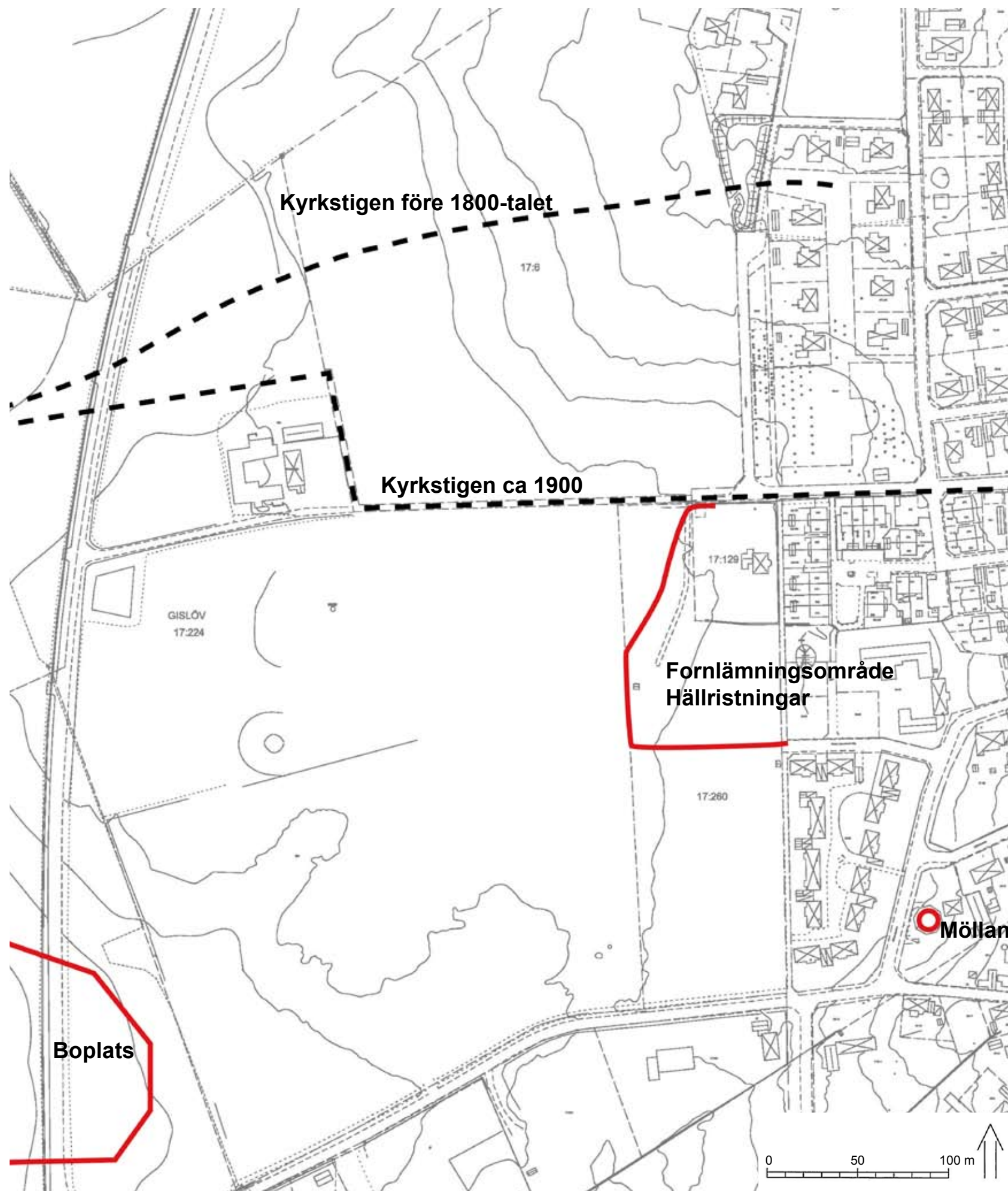
Fontänpil - en hängande pil lämplig längs bäcken.

Ett mäktigt vårdträd.

Blodbok - som med tiden blir ett riktmärke i landskapet.

KULTURMILJÖ

Förhistorisk tid 11 000 – 3 000 f. kr.

Det har funnits människor i Skåne sedan inlandsisen började dra sig tillbaka. De tidigaste funna lämningarna i trakten är från cirka 10 500 f. kr. och hittades i trakten av Glimminge. Fram till ungefär denna tid var Östersjön en insjö vars utsträckning begränsades av inlandsisen. Östersjöns strandlinje låg då avsevärt högre än den gör idag. Under de arkeologiska utgrävningarna inom området hittades den gamla strandlinjen vilken idag ligger cirka 13,5 meter över havet.

Bronsåldern (3000 f. kr. – 500 f. kr.)

De flesta människospåren i Brantevik är från bronsåldern. Det är framförallt hällristningar från denna tid. På fastigheten Gislöv 17:260 finns frilagda hällristningar som är från cirka 1500 f. kr. Utgrävningar inom området visar att hällristningen fortsätter ett stycke under marken i sydvästlig riktning. Länsstyrelsen har beslutat om ett skyddsområde runt dessa hällristningar.

Hilfeling från naturhistoriska museet i Köpenhamn gjorde 1777 en rundresa i Skåne där han ritade av de fornlämningar han stötte på och märkte ut dem på kartor. Bland annat ritade han av en kungagrav i Brantevik kallad Branterör, men även ett antal skeppssättning, domarringar, bautastenar och gravhögar. Merparten av dem har dock försvunnit när jordbruket rationaliserades eller samhällena växte.

Hilfelings bild av Branterör från 1777

Hilfelings utbredningskarta för fornlämningar, högar, stensättningar mm, söder om Brantevik från 1777. Många har försvunnit sedan dess.

Järnåldern (500 f. kr. – 1 000 e. kr.)

I Gislövs socken är fornlämningarna från denna tid talrika. Boplatser med lämningar från stenålder till järnåldern direkt väster om området påträffades när riksväg 1500 fick sin nya dragning. I äldre tider kallades detta område Trollehåla. Riksväg 1500 drogs rakt igenom ansamlingen av boplatser.

Medeltid (1 000 e. kr. – 1500 tal)

När landet kristnades anlades sockenkyrkor i stor mängd på Österlen. Brantevik består egentligen av två fiskelägen. Norra och Södra Brantevik som ligger i två

olika socknar, den södra delen i Östra Nöbbelöv och den norra i Simris.

Södra Branteviks sockenkyrka i Östra Nöbbelöv grundlades på 1200-talet. För att ta sig till kyrkan anlade man en kyrkstig från Brantevik upp till kyrkan. Gislövs socken avgränsades från Simris socken av en bäck som rann från Gislövs höjder ner till Brantevik där den mynnade ut i havet. Den medeltida kyrkstigen följde bäcken på dess sydsida upp till kyrkan. När kyrkstigen passerade våtmarker så stenlades den. Spår efter stenläggning och torvmark har påträffats vid den arkeologiska utgrävningen vilket ger oss en uppfattning om var kyrkstigen gick på 1200-talet.

Under fastan fick man inte förtära kött, vilket fick till följd att sillfisket blev en ekonomisk storindustri och med detta som bas började det som är grunden till det Brantevik som vi känner idag att växa fram.

Skiftet (1800-tal)

Kyrkstigens dragning gjordes om i samband med enskiftet som genomfördes av Gislövs bondby 1815. Bondgården på området var den första gård som flyttades ut från byn. Bäckens har i samband med jordbrukets rationalisering lagts i täckdiken. En bäck kommer att öppnas upp enligt planförslaget i en sydligare dragning än den ursprungliga.

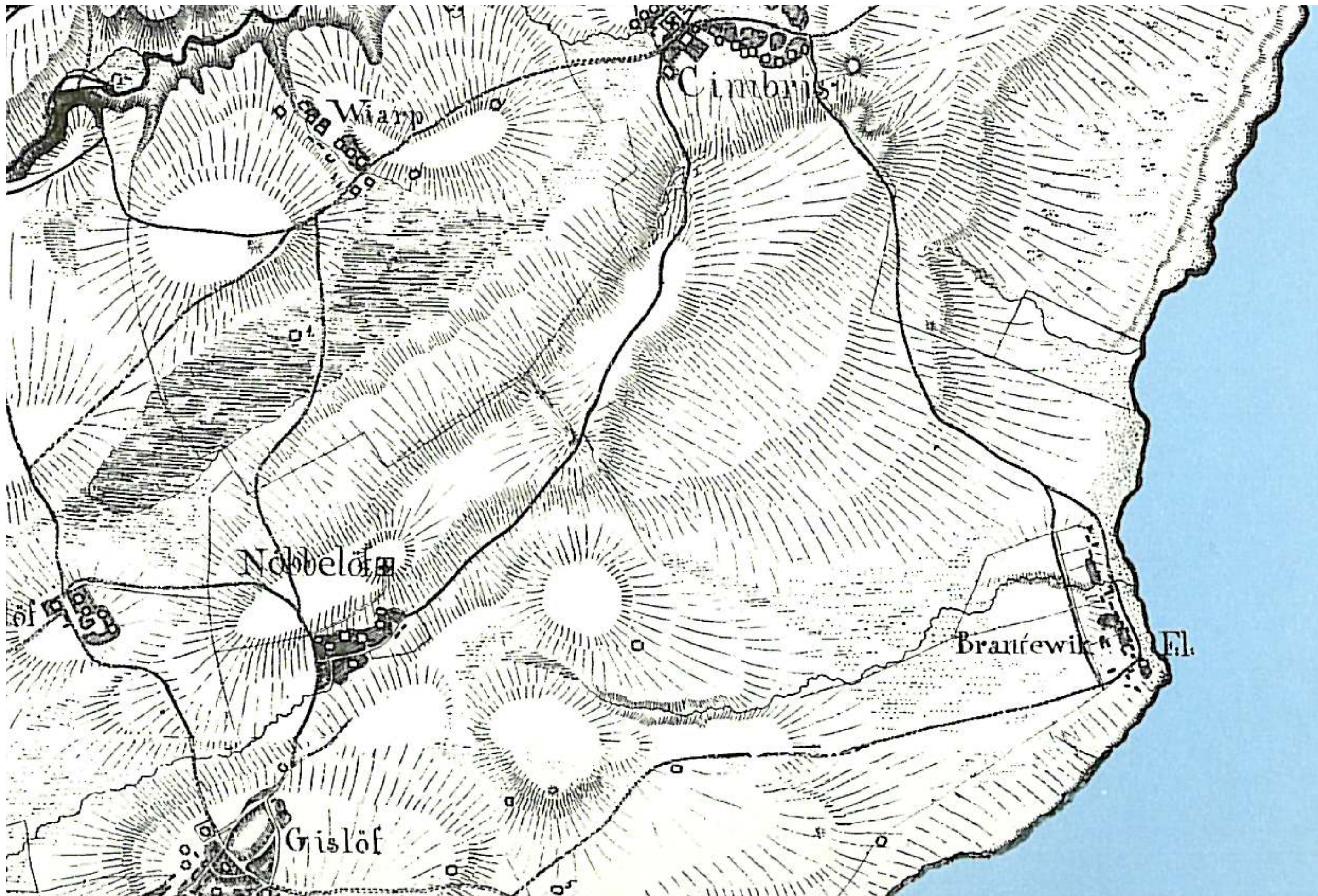
Provschakten från den arkeologiska utredningen i förgrunden. Kyrkstigen korsade i sitt tidigaste läge nuvarande väg 1500 intill trädet mitt i bilden.

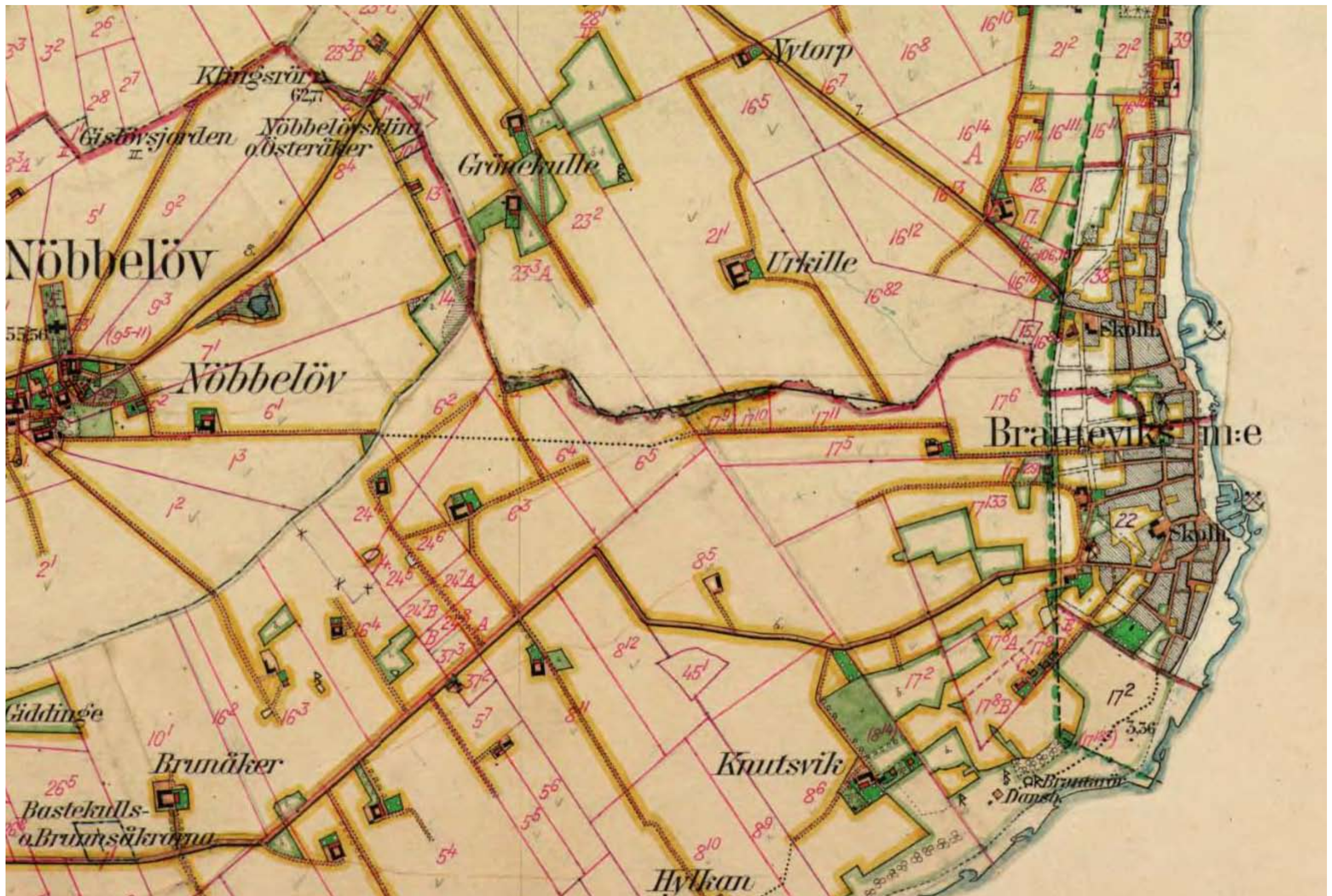
De gamla husen vid södra hamnen målade av konstnären Martin Håkansson.

Modern tid

Den svenska armén upprättade en skånsk rekognosceringskarta när Napoleonkrigen rasade för att kunna bättre mota eventuella angrepp. På denna tid var Brantevik en litet samhälle längs en kustväg. På 1800-talet växte en rederinäring upp med Brantevik som hemmabas. För att kunna handha båtarna byggdes den södra hamnen 1836 och den norra hamnen byggdes 1838. Hamnarna har inte ändrats nämnvärt sedan denna tid. Under den andra halvan av 1800-talet växte handelsflottan med Brantevik som hemmahamn explosionsartat och år 1871 grundades en mycket nydanande Assuransförening med kontor i huset Hoppet. Detta bidrog till det ekonomiska välståndet och redarna började bygga för den tiden pampigare hus längs med Skeppargatan. Handelsflottan omfattade hela 120 skepp vid sekelskiftet. Detta markerade emellertid höjdpunkten för rederiverksamheten. Segelskeppen av trä ersattes alltmer av ångdrivna båtar med stålskrov och Brantevik kunde inte konkurrera på den marknaden. Första världskriget satte definitivt punkt för Branteviks storhetstid. En häradsekonomisk karta upprättades på 1920-talet och på denna kan man se att Brantevik var då ungefär hälften så stort som det är idag. Den sista segelskutan såldes på 1950-talet och denna tid markerade också början på den näring som skulle ersätta sjöfarten – besöksindustrin.

Vägnät, bebyggelse och topografi framgår tydligt på Skånska rekognosceringskartan från tidigt 1800-tal. Bäckens som nu leds i dikningsföretagens ledningar är också synlig.

På 1920-talet hade samhället vuxit. Häradsekonomska kartan visar vägsystemet, byns utbredning, vilken mark som var åker och vilken som var hagmark. Kyrkstigen syns i sitt senaste läge.

Kulturen i planförslaget

Det fornminnesområde som avgränsats, kring hällristningarna, i samråd med länsstyrelsen ska respekteras i det fortsatta planarbetet.

Kyrkstigen visas i sin ursprungliga dragning från medeltiden. Grönytorna som omger kyrkstigen hålls öppna så att en fri siktlinje bildas i landskapet.

Östra Nöbbelövs kyrka och kvarnen är två tydliga landmärken som syns från planområdet och mot vilka siktlinjer kommer att hållas öppna.

Utblickarna mot havet anknyter till och påminner om fiske- och skeppartraditioner.

Branteshögs gård, och hagmarken tillsammans med andra gårdar i närheten och möllan, berättar sin historia om jordbruket i området.

Byggnadskultur i Brantevik

Förankringen i den lokala byggnadstraditionen har beskrivits under bebyggelse. Lika viktigt som husen kan omgivningen vara. De smala gatorna och övergången mellan gata och hus eller tomt bidrar till karaktären.

Gatorna som förr var grusbelagda är nu asfalterade. Ibland finns det en gångbana i asfalt, grus eller gatsten. Intill huset ligger ofta ungefär en halv meter bred stenvägg. Den förankrar huset visuellt i gaturummet. Den tar upp nivåskillnader och bidrar till att dagvattnet rinner ifrån byggnaden.

De muromgärdade trädgårdarna vittnar om att berget ligger ytligt i området. Murarna är byggda av stenar som lossnat genom sprickbildning eller som plockats på åkarna.

Bilderna illustrerar kulturlandskapet, byggnader och andra företeelser som hör samman med texten i avsnittet.

Kulturella verksamheter

Det finns många konstnärer i området och med denna utbyggnad kan de skaffa sig ändamålsenliga lokaler.

Österlen förknippas med matkultur vilket är något som kan vidareutvecklas. Det finns flera matställen, i och omkring byn, som förädlar de lokala råvarorna. Den globala uppvärmningen har för ovanlighetens skull medfört något positivt för Österlen i och med att vinodlingar har kunnat etableras. Andra lokala produkter är till exempel sparris, rapsolja, frukt, ost, produkter av får och av fisk.

“Jazz under stjärnorna” har blivit en tradition i Brantevik. Kända artister uppträder på idrottsplatsen onsdagskvällar sommartid. Teatergrupper uppträder på Mårten Pers Källa och Skillinge Teater. Det har även funnits förhoppningar om att kunna ge konserter i den nu stängda Östra Nöbbelövs kyrka. Branterögen har livemusik på fredagskvällarna.

Idrottskulturen har starka traditioner i Brantevik. Fotbollsklubben är mycket aktiv. I Brantevik finns också många aktiva fritidsseglare, boulespelare och sportfiskare. Ridsport har på senare år fått fotfäste i trakten.

Kulturturism

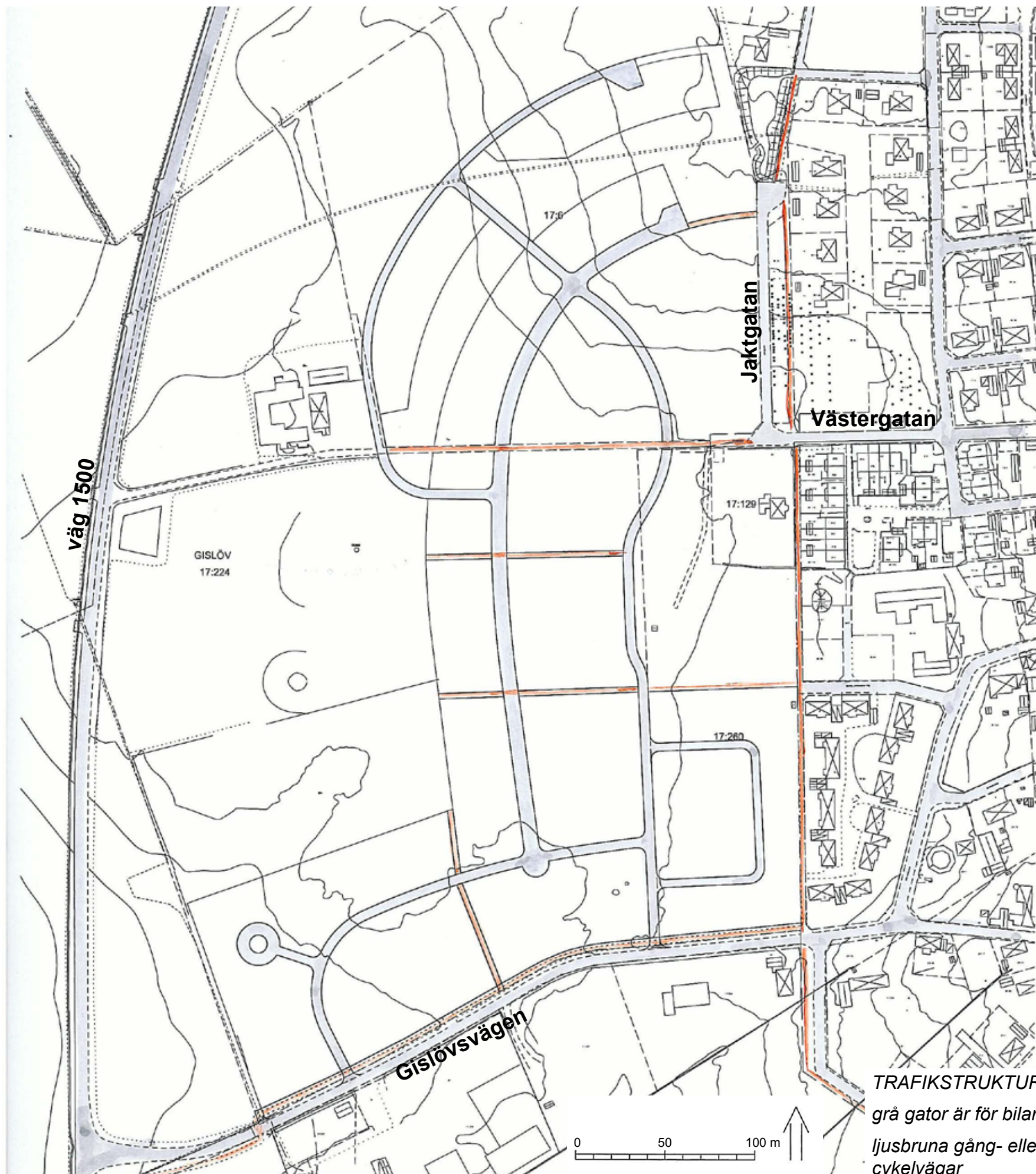
Österlen och Brantevik har många upplevelser att erbjuda. Besöksnäringen har blivit viktigare och viktigare för det lokala näringslivet. Det tätt sammanvävda natur- och kulturmiljöerna och det speciella ljuset som gör Österlen attraktivt.

Utbyggnadsområdet innehåller flera intressanta kulturvärden: fornminnen, kyrkstigen, strandlinjen från den senaste istiden och hagmarken. Genom att informera och visa upp dem bidrar man till att de bevaras. Kunskapen om bygden man bor i och förståelse för bygdens historia gör att man skapar en stolthet över hembygden och värnar om dess värden. Rätt utnyttjade kan dessa natur- och kulturvärden bidra till att skapa arbetstillfällen inom besöksnäringen.

När segelskutan Hoppet byggdes i Brantevik sågades till och med brädorna till bordläggning och däck, på plats. Det finns en gedigen kunskap om skeppsbyggnad i byn.

KOMMUNIKATION

Biltrafik

En förbifart byggdes på 1990-talet. Den avlastar byns smala gator och vägar från genomfartstrafik. Från väg 1500 leder två tillfarter in i byn till södra respektive norra hamnen och följer havet. Trafiken kring framför allt södra hamnen är mycket omfattande sommartid. Den nybyggelse som planeras föreslås få sin tillfart huvudsakligen från Gislövsvägen som är byns södra infart. Trafiken leds sedan i en slinga genom området med möjlighet till vägval vid några punkter. En liten grupp längst i nordost får tillfart från Jaktgatan. Tomterna får tillfart från de nya vägarna. Endast två anslutningar föreslås till Gislövsvägen.

Parkering

Bostadsparkering

Parkering ska ske på de egna fastigheterna. Garage eller carport bör placeras 5 m från gatan så att en bil kan stå framför garaget. I kvarter med flerbostadshus eller sammanbyggda hus kan det bli aktuellt med samlad parkering men huvudidén är att det ska vara möjligt att parkera vid den egna bostaden.

Verksamhetsparkering

Det bör finnas möjlighet att etablera icke störande verksamheter på områdets sydvästra del längs Gislövsvägen. Visar det sig att verksamheten blir av större omfattning kan det bli aktuellt med en särskild parkeringsyta i annat fall får parkering ske på den egna fastigheten.

Sektion genom väg 1500. Öster om vägen föreslås en bullerdämpande slänt som är odlingsbar på den östra sidan.

Allmän parkering

Besökande till fornlämningsområdet bör ges tillfälle att parkera. Några allmänna platser bör anordnas i anslutning till detta område.

Området närmast byn används som parkering, under arrangemanget "Jazz under stjärnorna". Under den tid utbyggnaden pågår kan obebyggd mark komma att användas som tillfällig parkering vid behov. Det innebär att bilarna får stå på gräs och att det inte finns någon iordninggjord parkeringsplats.

Kollektivtrafik

Brantevik trafikeras av busslinje 577 med 10 turer dagligen måndag till fredag och 3-4 turer dagligen lördag och söndag. Bussen går genom byn och stannar vid Gislövsvägen, Styrmansgatan och Stengården. Det finns möjlighet att anlägga en busshållplats vid planområdet när det är utbyggt.

Sektion genom ett strädde

Cykeltrafik och gående

Det finns en nybyggd cykelväg längs Gislövsvägen. Väster om befintlig bebyggelse finns också en cykelväg. Den går från Gislövsvägen till Jaktgatan och planeras fortsätta till Nytorpsvägen. Kommunen har avsatt mark för cykelväg förbi fotbollsplanen ner till Grönet i söder. Gatorna inom planområdet utformas så att gång- och cykeltrafik ryms i gaturummen. Genom kvarteren föreslås dessutom sträddan som smala gångvägar som leder ner mot havet och hamnen.

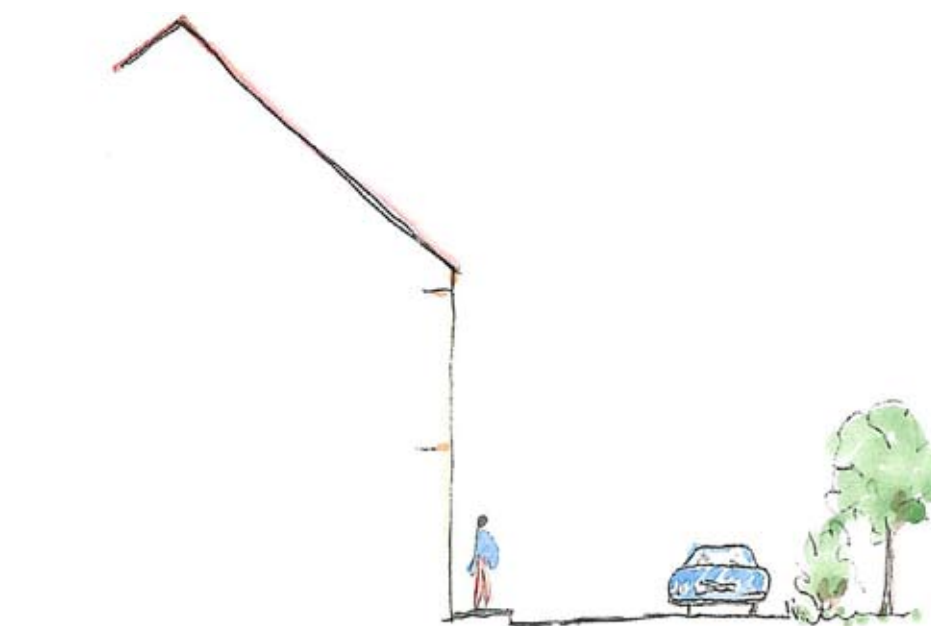
Sektion genom Gislövsvägen

Sektion genom crescenten

Gestaltning av gaturummen

Infarterna till området markeras med portaler av träd ute vid Gislövsvägen. Träden längs crescenten och vid de inre torgen skapar stadga och identitet. Den östra vägen svänger runt fornminnesområdet. Den leds av en rad buskar och några träd i anslutning till kurvan. Kring de mindre gatorna och sträddena är det tomterna med häckar, prydnadsträd eller fruktträd som ger karaktären. I slutet av crescenten föreslås en platsbildning med ett speciellt träd eller ett konstverk i blickfånget.

Sektion genom genomfartsvägen genom området

SERVICE

Brantevik hade 434 fastboende invånare år 2006 sommartid växer befolkningen till det dubbla. Det är stor skillnad på servicen vintertid och sommartid. Vintertid finns förskola och en aktiv idrottsförening.

Liksom i de kringliggande byarna har restaurangerna semesterstängt under lågsäsong, men under sommarhalvåret, och i vissa fall lite längre, finns Branteviks bykrog, Branterögen med servering och fredagsnöjen, ett fik, dagsturer med segelfartyget Hoppet, "Jazz under stjärnorna", loppis och konstutställningar. Det finns flera övernattningsmöjligheter av bed & breakfast standard.

För övrig service hänvisas de boende till centralorten Simrishamn alternativt till Skillinge.

Med den nya exploateringen kommer det att finnas ett verksamhetsområde och ett större befolkningsunderlag. Detta kan ge tillräckligt underlag för en närbutik, en torgmarknad för försäljning av närodlade produkter, utökade öppettider för bykrogen och kanske fler restauranger. Rögen kanske kan utvecklas med ett litet gatukök som kan hållas öppet året runt. I verksamhetsområdet finns det plats för verkstäder för konsthantverk mm.

Fler barn i Brantevik kan hjälpa till att stärka det vikande underlaget för skolan i Skillinge som idagsläget har undervisning från förskoleklass upp till och med årskurs sex.

Bussen och postbilen på väg in i byn

Branteviks bykrog - en samlingspunkt i byn

OMRÅDETS FÖRUTSÄTTNINGAR

Teknisk försörjning

El och VA-ledningar finns inom planområdet liksom de två dikningsföretagen som beskrivits tidigare.

Anslutningspunkter för VA finns i Västergatan och i Broby Johansens väg. På grund av områdets geologi kommer det att krävas två pumpstationer för att ta hand om spillvattnet.

Dagvattnet ska fördröjas inom området eftersom ledningen genom byn har begränsad kapacitet.

E.ON är ledningsägare för elledningarna. De har en transformatorstation inom planområdet och det kommer att krävas minst en till.

Markanvändning

Planområdet består av åkermark som tillhör gården Branteshög. Hagmarken har under de senaste decennierna vuxit igen.

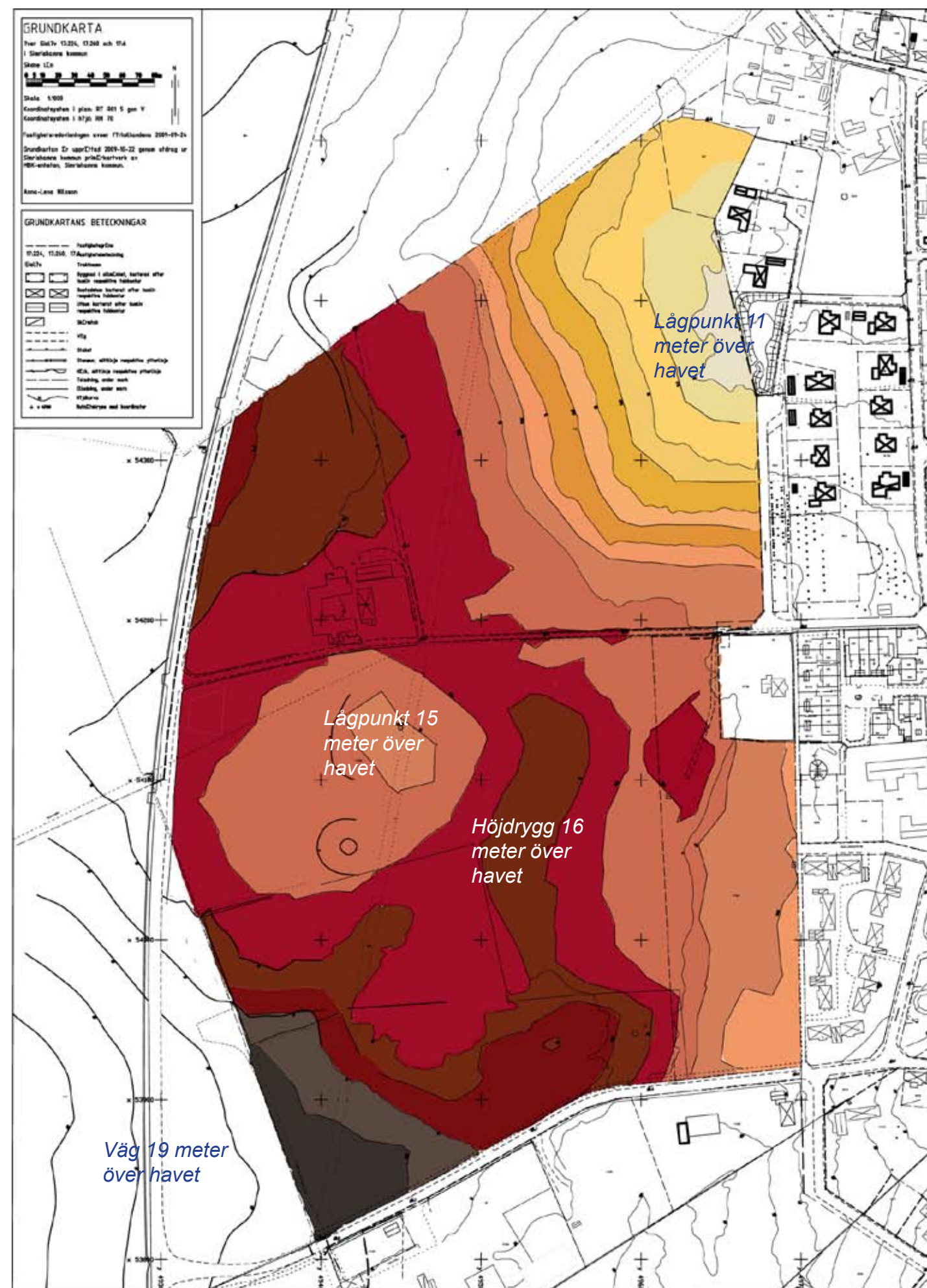
Geologi

Geoteknisk undersökning har utförts av Geosyd AB. Den visar att jordlagren är tunna inom delar av området. Husen kan uppföras med normal grundläggning, i vissa delar får man dock ta hänsyn till närheten till berg. Det innebär att bergschakt kommer att krävas i vissa ledningsgravar och att det är olämpligt att infiltrera dagvatten. Det bör fördröjas och ledas bort.

Den geotekniska undersökningen är av översiktlig karaktär. De utförda markradonmätningarna har givit värden som ligger inom normalradonintervallet.

Marken sluttar från Östra Nöbbelöv ner genom området till kusten. Riksväg 1500 utanför planområdet ligger cirka 17 m över havet. Marken fortsätter slutta in mot planområdet. Söder om Branteshögs gård finns ett fuktigt område cirka 14 meter över havet. Från den lågpunkten finns en svag svacka som leder mot nordost ner till dagvattendammen vid Jaktgatan.

Planområdet med nivåkurvor. Det är en halv meter mellan kurvorna några viktiga punkter är markerade på kartan.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

Översiktsplan

I Översiktsplan för Simrishamns kommun från 2001 finns området redovisat som utbyggnadsriktning för bostäder.

Detaljplaner

Planområdet gränsar till:

- Detaljplan för Simris 16:83 och 16:127, laga kraft 2007-06-20. (Fem tomter)
- Detaljplan för del av Brantevik 36:22, 36:31, del av 36:32 och Gislöv 17:207, laga kraft 2001-12-28. (Område som kallas Äppellunden)
- Detaljplan för Brantevik 36:45, laga kraft 2001-09-27. (Radhus och parhus)
- Detaljplan för del av Brantevik 36:44, laga kraft 1994-12-15. (Fyra tomter)
- Detaljplan för Brantevik 36:44 m fl, laga kraft 1992-03-19. (En bostadshus och parhus)

Planområdet är inte tidigare detaljplanelagt.

Riksintressen

Riksintresse för naturvård

Området ligger inom riksintresse för naturvård, Kustområdet Nybrostrand – Simrishamn, N72 enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken.

Länsstyrelsens värdeomdöme för området:

”Representativt odlingslandskap i slättbygd, Glimminge-Gislöv-Skillinge-Simrishamn, med lång hävdkontinuitet och förekomst av naturbetesmarker.

Simris Strandäng är ett litet våtmarkskomplex med ett värdefullt kalkpåverkat rikt topogent kärr, ett extremrik-kärr.

Representativt odlingslandskap med utvald naturbetesmark, Hammars backar. Naturbetesmarken utgörs av öppen hagmark och här återfinns delvis art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som bockrot och backtimjan.

Underkambrisk sandsten går i dagen vid stranden med nord-sydliga räfflor efter isskjutningar. Strandvallar. Ås, sandvandringsskust och dynbildning.”

I anslutning till och delvis inom planområdet ligger en före detta betesmark med ett fuktigt parti och stengärdesgårdar. Slutlig avgränsning av detaljplanen och eventuella kompensationsåtgärder utreds under planarbets gång. Bland annat är en biologisk inventering av beställd för hela planområdet. Området finns inte med i kommunens naturvårdsprogram från 2006.

Riksintresse för kulturmiljö

Delar av området berör riksintresse för kulturmiljö, Skillinge och Brantevik inkl kuststräckan L:K1 enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken.

Motivering:

”Kustmiljö med fiskelägena Skillinge och Brantevik som berättar om 1800-talets uppsving för skutfarten och som utgjorde två av landets mest betydande sjöfartssamhäl-

len i fråga om segelfartyg. Området visar på utvecklingen av det kustanknutna kulturlandskapet från förhistorisk tid till nutid. Det maritima baserade näringsfången har till övervägande del varit av avgörande betydelse för miljöerna i Skillinge och Gislövshammar. Brantevik är ett av 1800-talets bäst bevarade skånska kustsamhällen, präglad av skutfarten och i viss mån fisket.”

Uttryck för riksintresset:

”Välbevarat gatunät. Byggnadsbestånd från 1800-talet, bl.a. kaptensgårdar samt hamnanläggningar och betade strandängar. Viktiga element i landskapet är såväl forn-lämningarna som de öppna odlings- och betesmarkerna, byggnadsbeståndet och bebyggelsestrukturen.”

Specifikt för Brantevik nämns de båda hamnarna, ett par äldre kåsar vid den norra hamnen, den äldre bebyggelsen, kvarnen och det väl bevarade gatunätet.

Riksintresse för kustzon

Delar av området berörs av riksintresse för kustzon, Högexploaterad kust, vilket är ett riksintressen med geografiska bestämmelser enligt 4 kapitlet 4 § miljöbalken. Enligt ”Skånes kustområden ett nationallandskap” som getts ut av Länsstyrelsen i Skåne och Region Skåne så syftar riksintresset till att bevara oexploaterade kustområden. *”Samhällsutbyggnaden i kustzonen skall ha som utgångspunkt att mark och vattenområden med hotade växt- och djurarter, särskilda natur- och kulturvärden, ekologiskt särskilt känsliga områden eller större orörda områden liksom viktiga grundvattenförekomster skall undantas från exploatering.”*

Riksintresse för friluftsliv (4 kapitlet)

Delar av området berör riksintresse för friluftsliv, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus, vilket är ett riksintresse med geografiska bestämmelser enligt 4 kapitlet 2 § miljöbalken.

Förordnanden

Vattenskyddsområde

Inom området finns en kommunal reservvattentäkt med vattenskyddsområde enligt 7 kapitlet 21-22 §§ miljöbalken. Denna används inte i dagsläget och bedöms ha spelat ut sin roll inom en 10-årsperiod. Kristianstads Läns Allmänna kungörelse nr 99 från 1974 anger vilka skyddsföreskrifter som gäller för vattenskydds-området.

Biotopskydd

I enlighet med 7 kapitlet 11 § miljöbalken har regeringen beslutat att följande mindre mark- och vattenområden i jordbruksmark utgör biotopskyddsområden:

- Alléer
- Källor med omgivande våtmark
- Odlingsrösen
- Pilevallar
- Småvatten och våtmarker
- Stenmurar
- Åkerholmar

Biotopskyddet innebär ett förbud mot att bedriva verksamheter eller utföra åtgärder som kan komma att skada naturmiljön. Länsstyrelsen får medge dispens om det finns särskilda skäl.

Inom planområdet finns stengärdesgårdar.

Landskapsbildsskydd

Planområdet gränsar i söder till landskapsbildsskydd enligt naturvårdslagen § 19.

Fornminnen

”Undantaget fornlämningsområdet för hållristningslokaler finns det ur fornlämningspunkt inga hinder att fortsätta exploateringen av rubricerade fastigheter.” Miljöavdelningen, Länsstyrelsen ”Särskild arkeologisk utredning inom fastigheterna Gislöv 17:6, 17:224 samt 17:260, Östra Nöbbelövs socken, Simrishamns kommun”.

Exploatören medverkar gärna till framställandet av en informationsbroschyr, om den samlade kulturmiljön inom området och dess omgivningar.

Dikningsföretag

Planområdet berör två dikningsföretag, Branteviks dikningsföretag av år 1922 och Gislöv nr 17 dikningsföretag år 1961. Det är sen tidigare problem med avvattning av området. Vid kraftig eller långvarig nederbörd svämmas åkrarna i planområdet ofta över eftersom dagvattenssystemet inte har dimensionerats för de fastigheter som kopplats till dikningsföretaget på dess väg genom Brantevik. Dikningsföretagen avvattnar cirka 300 ha.

Förslaget kommer att påverka 1961 års dikningsföretag. De juridiska konsekvenserna av detta kommer att lösas under det fortsatta planarbetet.

Regionala intressen

Länsstyrelsens kulturmiljöprogram

Särskilt värdefulla kulturmiljöer

Delar av området berörs av Länsstyrelsens kulturmiljöprogram för särskilt värdefulla kulturmiljöer, Örnahusen–Skillinge–Gislövshammar–Brantevik.

Motiv för bevarande:

”Området visar på utvecklingen av det kustanknutna kulturlandskapet från förhistorisk tid till nutid. De maritima baserade näringsfången har till övervägande del varit av avgörande betydelse för miljöerna. Viktiga element i landskapet är såväl fornlämningarna som de öppna odlings- och betesmarkerna, hamnarna, kåsarna, torkplatserna, byggnadsbeståndet och bebyggelsestrukturen.”, ”Brantevik och Skillinge är några av 1800-talets bäst bevarade skånska kustsamhällen, präglade av skutfarten och i viss mån fisket.”

Kulturmiljöstråk

Delar av området berörs av Länsstyrelsens kulturmiljöprogram för kulturmiljöstråk, Skånelinjen eller Per Albinlinjen som den också kallas efter dåvarande statsministern Per Albin Hansson. Den började byggas år 1939 och skulle fungera som en befästningslinje längs den södra kusten. Det finns inga värn inom planområdet.

Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet

Hela planområdet ligger inom nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, Glimminge-Gislöv-Skillinge-Simrishamn, L8101.

Jordbruksmarken inom planområdet är av klass 6 och klass 7. De bästa jordarna i Sverige är av klass 10.

Länsstyrelsens ängs- och hagmarksinventering

Den igenväxande betesmarken finns med i Länsstyrelsens ängs- och hagmarksinventering som ett objekt av klass 4. Skalan är 1-4 där klass 1 har högt värde.

KONSEKVENSER

Riksintressen

Riksintresse för naturvård

Området ligger inom riksintresse för naturvård, Kustområdet Nybrostrand – Simrishamn, N72 enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken.

En inventering av naturvärdena inom området kommer att genomföras. Resultatet av den kommer att påverka den slutliga avgränsningen och utformningen av detaljplanen. En utbyggnad enligt planprogrammet bör ses som tätortsutveckling och bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset förutsatt att naturvärden inom området beaktas.

Riksintresse för kulturmiljö

Delar av området berör riksintresse för kulturmiljö, Skillinge och Brantehus inkl kuststräckan L:K1 enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken.

En arkeologisk utredning har genomförts och länsstyrelsen har fattat beslut om avgränsning av fornlämningsområde för de hållristningar som påträffats inom planområdet. Dessa ska skyddas och planläggas som fornlämningsområde. I det fortsatta planarbetet ska Branteviks speciella bebyggelsestruktur och väl bevarade gatunät beaktas.

En utbyggnad enligt planprogrammet bör ses som tätortsutveckling och bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset.

Riksintresse för kustzon

Delar av området berörs av riksintresse för kustzon, Högexploaterad kust, vilket är ett riksintressen med geografiska bestämmelser enligt 4 kapitlet 4 § miljöbalken. Enligt ”Skånes kustområden ett nationallandskap” som getts ut av Länsstyrelsen i Skåne och Region Skåne syftar riksintresset till att bevara oexploaterade kustområden. ”Samhällsutbyggnaden i kustzonen skall ha som utgångspunkt att mark och vattenområden med hotade växt- och djurarter, särskilda natur- och kulturvärden, ekologiskt särskilt känsliga områden eller större

orörda områden liksom viktiga grundvattenförekomster skall undantas från exploatering.”

En utbyggnad enligt planprogrammet bör ses som tätortsutveckling och bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset.

Riksintresse för friluftsliv 4 kapitlet

Delar av området berör riksintresse för friluftsliv, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus, vilket är ett riksintresse med geografiska bestämmelser enligt 4 kapitlet 2 § miljöbalken.

En utbyggnad enligt planprogrammet bör ses som tätortsutveckling och bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset.

Vattenskyddsområde

Inom området finns en kommunal reservvattentäkt med vattenskyddsområde enligt 7 kapitlet 21-22 §§ miljöbalken. Täkten används inte i dagsläget och bedöms ha spelat ut sin roll inom en 10-årsperiod.

Så länge vattenskyddsområdet finns kvar ska man ta hänsyn till Kristianstads Läns Allmänna kungörelse nr 99 från 1974 som anger vilka skyddsföreskrifter som gäller för vattenskyddsområdet. Tidsåtgången för planarbetet kommer att påverka hur vattenskyddsområdet påverkar de olika etapperna. Påverkan på varje etapp ska utredas i det fortsatta planarbetet.

Dikningsföretag

Planområdet berör två dikningsföretag, Branteviks dikningsföretag av år 1922 och Gislöv nr 17 dikningsföretag av år 1961. Det är sen tidigare problem med avvattning av området. Planförslaget föreslår en lösning med fördröjningsdammar som fördröjer vattnet från dikningsföretagen och planområdet. Detta gör det möjligt för regnvattnet inom samhället att rinna undan utan att översvämningar orsakas.

Biotopskydd

Planförslaget förutsätter att det går att få dispens från biotopskyddet genom att utföra vissa kompensationsåtgärder. Vilka dessa kan vara får utredas under det fortsatta planarbetet.

Hälsa och säkerhet

Radonmätning ska genomföras i det fortsatta planarbetet och resultatet av denna ska införas i planbestämmelserna.

Störningar

Buller

Riksväg 1500 trafikeras av 1550 bilar per årsmedeldygn år 2000. Den ligger delvis på en högre höjd än planområdet. Tyréns har 2009-06-10 gjort en bullerberäkning. Den visar att hela planområdet ligger så långt från vägen att de av regeringen rekommenderade riktvärdena inte överskrids. Brantevik är en liten ort där man söker lugn och ro. De bilar som syns från området hörs också och vissa upplever detta som störande. I samband med att området bebyggs kommer det att bli jordmassor över. De föreslås användas till en låg vall mot vägen. Slänten ska vara flack och odlingsbar i öster medan det i väster ska vara en brant slänt mot vägen. Den vall som bildas blir cirka en meter hög och kan förstärkas med en stenmur och vegetation. Vallen kommer knappt att uppfattas från bebyggelsen men den kommer att minska bullret, dessutom kommer den att dölja trafiken och dess strålkastarljus på en stor del av sträckan när man tittar västerut från bebyggelsen eller naturområdet från bebyggelsen.

Biltrafik till och från området kommer att innebära en ökning av trafiken på Gislösvägen. Trafiken kommer inte att ledas genom byn och anslutningarna placeras så att det inte finns någon bostadsbebyggelse som berörs av trafikökningen.

Jordbruksmark

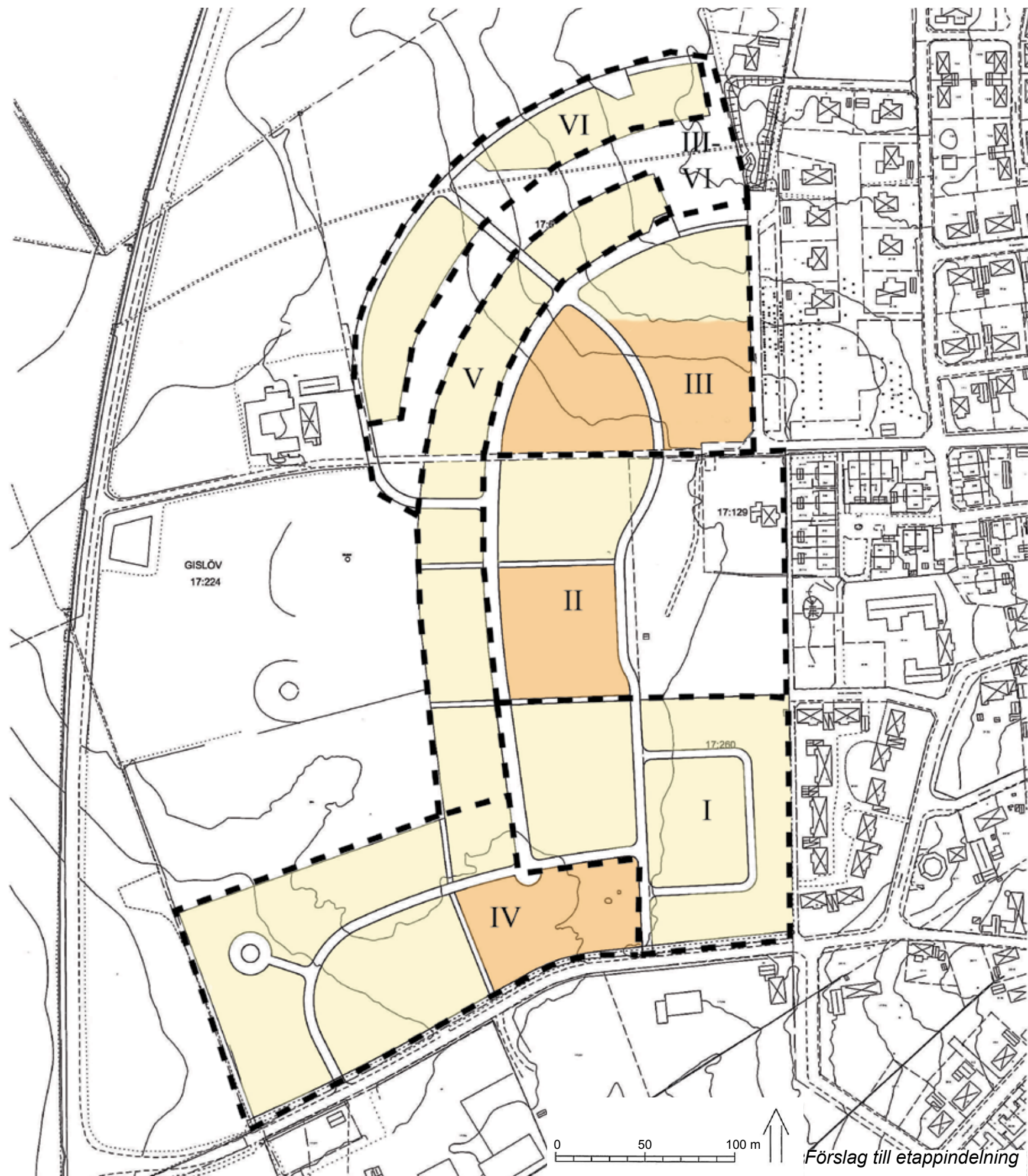
Marken inom planområdet består, liksom i övriga möjliga utbyggnadsriktningar för Brantevik, av jordbruksmark av klass 6 och klass 7. Klass 6 och 7 är bland de lägre klassningarna i Skåne. En utbyggnad av tätorten kommer att ta jordbruksmark i anspråk men innebär att befintlig infrastruktur kan utnyttjas bättre och serviceunderlaget öka i området. Det bör därför ses som ett effektivt utnyttjande av marken.

MILJÖBEDÖMNING ENLIGT PLAN- OCH BYGGLAGEN

Bestämmelserna i plan- och bygglagen om miljöbedömning syftar till att integrera miljöaspekter i planen, för att främja en hållbar utveckling. Detaljplaner ska miljöbedömas och MKB upprättas om man vid en behovsbedömning kommer fram till att genomförandet av planen kan leda till en betydande miljöpåverkan.

I konsekvenskapitlet ovan har konsekvenser av planprogrammet redovisats och det visar att planen inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan.

Kommunen bedömer med vägledning av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kapitlet 11 – 18 §§ miljöbalken och i 5 kapitlet 18 § plan- och bygglagen. Det finns därför inget behov av att upprätta en miljöbedömning enligt 6 kapitlet miljöbalken.

PLANARBETETS BEDRIVANDE

Planprogrammet omfattar ett för Brantevik stort område som kommer att etappindelas och bearbetas i flera detalplaner. Förslag till etappindelning redovisas på intilliggande karta. Planarbetet kommer att drivas med normalt planförfarande.

Detta planprogram har utarbetats av Landskapsarkitekt Kerstin Torseke Hulthén AB, genom landskapsarkitekterna Kerstin T H och Linda Larsson, på uppdrag av och i samarbete med markägarna, AB Diorama och Råkulla AB. Idéarbetet har bedrivits med en referensgrupp bestående av husarkitekter, jurister, byggbolag och fastighetsmäklare. I referensgruppen förtjänar följande personer att nämnas: Annika Andebark, Björn Ask, Catharina Persson, Magnus Nilsson, Nils Johansson, Per Gustafsson och Tor Ekström. Under arbetets gång har synpunkter inhämtats från tjänstmän i Simrishamns kommun.

Följande utredningar har genomförts inför programskedet och finns på Simrishamns kommun, Plan och Bygglövsavdelningen:

- Särskild arkeologisk utredning, Länsstyrelsen, 2009-09-08
- PM - Brantevik bullerberäkningar, Tyréns, 2009-06-10
- Hantering av dikningsföretag mm i samband med exploatering väster om Brantevik, Simrishamns kommun Jordbruksverket, Tilla Larsson, 2009-07-16, justerad 2009-09-09
- Geoteknisk utredning, Geosyd AB, 2009-10-14
- Grundkarta med invägning av markyta och vatten av Anna- Lena Nilsson, MBK-enheten, Simrishamns kommun, 2009-10-22

Kerstin Torseke Hulthén
Planarkitekt

Kjell-Harald Sjövall
vd AB Diorama

Bengt-Åke Persson
vd Råkulla AB